

LR Vyriausybei
LR Seimo nariams

Dėl LR Vyriausybės svarstomų alkoholio kontrolės priemonių

Jaunųjų gydytojų asociacija (JGA) yra nevyriausybinių organizacijų, kurios vienas tikslų yra nacionalinio sveikatos intereso atstovavimas.

Lietuvoje labai plačiai paplitęs įvairių neužkrečiamųjų ligų rizikos veiksnys – alkoholio vartojimas. Nesaikingas **alkoholinių gėrimų vartojimas** – viena pagrindinių **priešlaikinių mirčių, ligų ir traumų priežasčių**¹, kasmet **Lietuvai kainuojanti daugiau nei 200 mln eurų**².

Vertinant įvairių **alkoholio vartojimo mažinimo priemonių veiksmingumą** ir jų **įgyvendinimo kaštus** visuomenei, mokslinėje literatūroje **išskiriamos trys pagrindinės priemonių grupės**, kurios turi būti **kompleksiškai stiprinamos**, jei valstybė susiduria su **neigiamomis alkoholio vartojimo pasekmėmis**^{3,4,5,6,7,8,9}:

- 1) alkoholinių gėrimų kainos didinimas (akcizai);
- 2) alkoholinių gėrimų reklamos draudimas;
- 3) alkoholinių gėrimų prieinamumo mažinimas.

Apibendrinti mokslinių tyrimų¹⁰ rezultatai rodo, kad **alkoholinių gėrimų suvartojimas mažėja**, jei **kainos** yra **didesnės**, jo **įsigyti** yra **sunkiau**, yra **pašalinta** alkoholinių gėrimų reklama.

¹ Suaugusių Lietuvos žmonių gyvenimo tyrimas, 2014 / Vilius Grabauskas, Jūratė Klumbienė, Janina Petkevičienė, Edita Šakytė, Vilma Kriaučionienė, Aurelijus Veryga. Kaunas: Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, 2015.

² Veryga, A., Procharskas, R., Štelemėkas, M. Alkoholio kontrolės politikos vertinimas, alkoholio vartojimo daromos žalos vertinimas. Vilnius: 2013.

³The AMPHORA Manifesto for effective alcohol policy in Europe. EASL. Available from:

http://www.easl.eu/_newsroom/latest-news/the-amphora-manifesto-for-effective-alcohol-policy-in-europe

⁴Babor TF, Caetano R, Casswell S, Edwards G, Giesbrecht N, Graham K, et al. Alcohol: No Ordinary Commodity. Oxford University Press; 2003.

⁵Anderson P, Baumber B. Alcohol in Europe: A Public Health Perspective. A report for the European Commission. Institute of Alcohol Studies, UK. 2006 Available from:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/alcohol/documents/alcohol_europe.pdf

⁶Babor TF. Alcohol research and the alcoholic beverage industry: issues, concerns and conflicts of interest. Addiction. 2009;104:34–47.

⁷Babor TF, Winstanley EL. The world of drinking: national alcohol control experiences in 18 countries. Addiction. 2008;103(5):721–5.

⁸Madden S. Alcohol: No Ordinary Commodity. Research and Public Policy. By T. F. Babor, R. Caetano, S. Casswell, G. Edwards, N. Giesbrecht, K. Graham, J. Grube, P. Gruenewald, L. Hill, H. Holder, R. Homel, E. Osterberg, J. Rehm, R. Room and I. Rossow. Oxford University Press. 290 pgs. ISBN 019 263261 2. Alcohol and Alcoholism. 2005 Mar 1;40(2):157–157.

⁹Babor TF. Commentary on Laslett et al. (2011): alcohol-related collateral damage and the broader issue of alcohol's social costs. Addiction. 2011 Sep;106(9):1612–3.

¹⁰Anderson P, Møller L, Galea G. Alcohol in the European Union. Consumption, harm and policy approaches. WHO Regional Office for Europe, Copenhagen. 2012. Available from: <http://www.euro.who.int/en/what-we-publish/abstracts/alcohol-in-the-european-union.-consumption,-harm-and-policy-approaches>

Šios alkoholio vartojimo prevencijos priemonės **paveikia bendrąją populiaciją, įskaitant** jaunimą ir žalingai alkoholinius gėrimus vartojančius asmenis.

JGA palaiko **ekonomiškai veiksmingiausių ir greičiausiai atsiperkančių** alkoholio vartojimo mažinimo **priemonių** prioritetizavimą. Kompleksiškai jas įgyvendinus ir tokiu būdu sumažinus alkoholio vartojimo sukeltą ekonominę naštą visuomenei, atsirastų **finansinės galimybės investuoti** papildomas **biudžeto lėšas į priklausomų asmenų gydymą** bei **įrodymais grįstas** visuomenės **informavimo** ir **prevencijos tikslinėse grupėse** veiklas.

Todėl palaikome **siūlymus** ženkliai **riboti alkoholio reklamą, riboti alkoholio pardavimo laiką** bei **amžių**, nuo kurio jis parduodamas ir **kitus mokslo įrodymais pagrįstus pasiūlymus**, kuriuos įgyvendinus mažėtų alkoholio vartojimas.

JGA prezidentas

Martynas Gedminas

